

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

3/3/2018

Επιμέλεια Θεμάτων : Σέβη Δριμαροπούλου

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διττής δὴ τῆς ἀρετῆς οὐσης, τῆς μὲν διανοητικῆς τῆς(15) δὲ ἠθικῆς, ἡ μὲν διανοητικὴ τὸ πλεῖον ἐκ διδασκαλίας ἔχει καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν αὐξησιν, διόπερ ἐμπειρίας δεῖται καὶ χρόνου, ἡ δ' ἠθικὴ ἐξ ἔθους περιγίνεται, ὅθεν καὶ τοῦνομαἔσχηκε μικρὸν παρεκκλίνον ἀπὸ τοῦ ἔθους. ἐξ οὗ καὶ δηλονότι οὐδεμία τῶν ἠθικῶν ἀρετῶν φύσει ἡμῖν ἐγγίνεται· οὐθέν(20) γὰρ τῶν φύσει ὄντων ἄλλως ἐθίζεται, οἷον ὁ λίθος φύσει κάτω φερόμενος οὐκ ἂν ἐθισθεῖ ἄνω φέρεσθαι, οὐδ' ἂν μυ-ριάκις αὐτὸν ἐθίξῃ τις ἄνω ριπτῶν, οὐδὲ τὸ πῦρ κάτω, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν τῶν ἄλλως πεφυκότων ἄλλως ἂν ἐθισθεῖ. οὐτ' ἄρα φύσει οὔτε παρὰ φύσιν ἐγγίνονται αἱ ἀρεταί, ἀλλὰ(25) πεφυκόσι μὲν ἡμῖν δέξασθαι αὐτάς, τελειούμενοις δὲ διὰ τοῦ ἔθους.

A1. Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος: «Διττής δὴ τῆς ἀρετῆς... ἄλλως ἂν ἐθισθεῖ».

Μονάδες 10

B1. Ποια είναι η σημασιακή εξέλιξη της λέξης «ευδαιμονία» και ποιο είναι το περιεχόμενο του ὄρου σύμφωνα με τον Αριστοτέλη ;

Μονάδες 10

B2. Να αναφέρετε τρία εἶδη διανοητικῆς και τρία εἶδη ἠθικῆς ἀρετῆς. Στη συνέχεια να αναφέρετε τα μέρη της ψυχῆς με τα οποία σχετίζονται οι διανοητικῆς και οι ἠθικῆς ἀρετές.

Μονάδες 10

B3. α. Ποιος είναι ο στόχος των παραδειγμάτων που επικαλεῖται ο Αριστοτέλης ;

β. Σε ποιο είδος συλλογισμού ανήκουν τα παραδείγματα ως ρητορικός τρόπος ;

Μονάδες 15

B4. «οὐτ' ἄρα φύσει οὔτε παρὰ φύσιν ἐγγίνονται αἱ ἀρεταί, ἀλλὰ πεφυκόσι μὲν ἡμῖν δέξασθαι αὐτάς, τελειούμενοις δὲ διὰ τοῦ ἔθους»

Να βρείτε τις προκείμενες του συμπεράσματος (ποιο είναι το περιεχόμενο τους) και να αξιολογήσετε το συμπέρασμα .

Μονάδες 10

B5. Να γράψετε στην αρχαία ή νέα ελληνική ένα ομόρριζο και ένα συνώνυμο (από ή σύνθετο) των λέξεων :

ἀρετή, ἠθικός, δέϊται, ἔθος, μυριάκις

Μονάδες 5

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΙΣΟΚΡ 8.17–27

Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν· καὶ γὰρ πενεστέρους πεποίηκε, καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομένειν ἠνάγκασε, καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε, καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα καὶ τοιούτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχωμεν οἴους αἱ κοινὰ συνθῆκαι προστάττουσι, μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς, εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους καθέσταμεν, καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν.

1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο .

Μονάδες 20

2. ὑπομένειν, ἐπιδώσομεν: β' και γ' ενικό προστακτικής ενεστώτα και αορίστου.

ἐπιδώσομεν : Να κλιθεί η υποτακτική και η ευκτική ενεστώτα.

τούς Έλληνας : αιτιατική ενικού

την πόλιν : δοτική ενικού

ἀπαλλαγέντες : δοτική πληθυντικού

Μονάδες 10

3. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ἀπάντων , τρόπους, μετά ἀσφαλείας , πολέμων.

Μονάδες 5

4. Να βρείτε τον υποθετικό λόγο, να χαρακτηρίσετε το είδος του και να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει το μη πραγματικό .

Μονάδες 5

Καλή επιτυχία !